

[Erlendsson]

Så vil det være morsomt at se, hvad der står i ministerens bemærkninger. Der står, at det må påregnes, at det grønlandske hjemmestyre i løbet af en kortere årrække overtager hele erhvervsområdet i Grønland, herunder erhvervsstøtten, i henhold til reglerne i hjemmestyreloven. Derfor skal man ophæve tidsbestyrningen af denne lov.

Det er den mest udflydende og intetsigende begrundelse, jeg har set for noget lovforslag. Det er kun et par måneder siden, man her i folketinget gennemførte loven om en erhvervsstøttefond for Grønland, hvorved man – som tak for en grønlandsk stemme, der var nødvendig for et flertal i juni måned – overdrog til landsstyret en gave på 71.750.000 kr. til erhvervsstøtteformål.

Jeg må gøre opmærksom på, at da man i 1968 fremsatte det første egentlige, selvstændige forslag til erhvervsstøttelov for Grønland, havde man meget gode begrundelser for, at dette ikke ville betyde nogen særlig øget byrde for de danske skatteydere. Det hedder i bemærkningerne, at det særlig må bemærkes, at de samlede statslige investeringer ikke vil blive forøget i det omfang, der med erhvervsstøttemidler foretages investeringer i overensstemmelse med de foreliggende investeringsplaner, idet det forudsættes, at ved en forøget erhvervsstøttekonto vil der ske en tilsvarende reduktion af vedkommande statslige anlægskonto.

I den forhandling, vi havde i december 1979 om erhvervsstøttefonden, sagde hr. Preben Lange – jeg citerer fra folketingets forhandlinger 1979–80, 2. samling, sp. 607:

»Derfor er det siumuts håb, at der på længere sigt vil ske en nedtrapning af tilskud fra den danske stat, jo mere vi selv er i stand til at hente beløb fra forskellige andre steder«.

Og han sagde i fortsættelse heraf – jeg citerer fra sp. 618:

»Vi er i siumut af den klare overbevisning, at hjemmestyret ikke skal bruges til at forøge Danmarks økonomiske forpligtelser over for Grønland, men at hjemmestyret skal bruges til en gradvis nedtrapning af Grønlands økonomiske afhængighed af kapitaloverførsler udefra«.

På sp. 619 sagde hr. Preben Lange:

»Der er intet, vi hellere vil end at lette danske skatteborgere for deres økonomiske Grønlandsbyrde . . . «

Imidlertid ser det ud til, at man meget gerne kører videre, og oven i købet forudsætter man, at det snart vil ske helt på frihjul, fordi det grønlandske hjemmestyre vil overtage erhvervsstøtteordningen – naturligvis med de midler, der kommer herved fra.

Det blev allerede sagt af Grønlandsministeren i december 1979, at denne erhvervsstøttefond ikke ville få nogen indflydelse på de bevillinger, man i øvrigt gav til Grønland. Ellers havde det heller ikke været nogen gave – eller nogen ydelse for den støtte, man nødvendigvis måtte have i juni 1979, da der skulle lægges meget store og tunge afgiftsbyrder på moderlandets befolkning.

Men det er jo, hvad vi er vant til at se. Her skal ikke foretages nogen revision, den udskydes i en uvis fremtid, og imens får de stadige tilskud fra moderlandets skatteborgere lov til at stige år for år. Hvornår det stopper, kan man naturligvis gisne om. Det stopper den dag, da der ikke er flere penge at dele ud af og det ikke længere er så dejligt at være socialdemokrat.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Formanden:

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til det udvalg, der den 14. november 1979 blev nedsat til behandling af lovforslag om Grønland. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

6) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om stats-tilskud m.v. til zoologiske haver
(Lovforslag nr. L 140. Fremsat 21/2 80).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Søren Hansen (S):

[Søren Hansen]

Socialdemokratiet kan tilslutte sig det foreliggende lovforslag. Det kan vi af flere grunde, men først og fremmest fordi den kulturinstitution, der her er tale om, er til glæde for de allerbredeste befolkningsgrupper. Det er værdt at bemærke sig, at bredden her ikke mindst omfatter børnene, som vi i kulturel sammenhæng i øvrigt ikke ofrer overvælden- de meget på.

Børnene repræsenterer ca. 40 pct. af publikum, som i øvrigt langt overstiger 1 million. Netop fordi børnene ofte får underlødige fritids- og kulturtilbud, er der al mulig grund til at sikre og udbygge det tilbud, der her er tale om, altså i den rigtige ende af skalaen. Der er samtidig tale om et kulturtilbud, der henvender sig til hele familien på én gang, altså ikke kun til den ene del, til den voksne eller til børnene.

Der er altså god grund til at sikre haver- nes fortsatte eksistens og også god grund til at sikre driften på et mere rimeligt niveau end det nuværende. I øvrigt kan man, når man vurderer udgifterne nøjere, undre sig over, hvordan det egentlig har været muligt at opretholde den standard, der faktisk er tale om.

I socialdemokratiet mener vi, at det er rimeligt og rigtigt, at man fremtidig foretager beregningerne af tilskuddene på basis af haver- nernes samlede driftsudgifter og ikke kun på basis af en del af disse, der jo, når det f.eks. gælder lønbudgettet, ikke nødvendigvis behøver at følge udviklingen i de samlede udgifter ved havernes drift.

Vi kan altså tilslutte os foreslaget og tilsi- ger lovforslaget vores fulde støtte.

Brøndsted (V):

Der skal da ikke være nogen tvivl om, at zoologiske haver er en dejlig ting. Foråret i zoologiske haver trækker mange til, og der er nogle værdier og kvaliteter i disse vore zoo- logiske haver rundt omkring i landet.

Her har vi et lovforslag, der omhandler to, den ene zoologisk have i København og den anden zoologisk have i Ålborg. Men vi har mange andre. Vi har én ude ved Roskilde i Vindinge, vi har Løveparken ved Givskud osv. osv. De to sidstnævnte er haver, der kla- res på lokalt plan, og vi må vel egentlig også sige, at zoologisk have er en lokal foreteelse.

Loven om tilskud til zoologiske haver blev vedtaget i 1977, og der var i høj grad den hensigt, at man skulle prøve at sanere bl.a. Københavns zoologiske haves økonomi, som også dengang var meget trang.

I lovforslaget her indgår det, at man nu igen vil sanere zoologisk have i København, så den kan komme af med det lån på ca. 2 mill. kr., der er tale om. Efter at de zoologi- ske haver har opdaget, at de kan få tilskud fra statsside, tror jeg ærlig talt, de opfatter det sådan, at de nu har fået sugerøret ind, og nu suger de altså, hver gang lånene er blevet lidt for store.

Fra venstres side har vi intet imod driften af zoologiske haver, tværtimod, men vi mener, det må opfattes som en lokal opgave. Vi mener, det må være rimeligt, at zoologisk have i København får sit eventuelle under- skud dækket fra Frederiksberg kommune, fra Københavns kommune, fra Københavns amt, måske fra hovedstadsrådet; det må være disse lokale instanser, der må vurdere deres interesse i at have denne dejlige have i deres område. På samme måde – man har indtryk- ket af, at man er mere indstillet på det fra Ålborgs side – må det være Nordjyllands amt og Ålborg kommune, der får finansieret haven i Ålborg. Man kan også stadig væk gå den vej, da det er et meget attraktivt, interes- sant og spændende område, at prøve at få støttekredsene til at støtte, når der virkelig er behov for omlæggelser og fornyelser af ha- verne.

Derfor er vi ikke særlig indstillet på at opfatte det fremover som en statsopgave, der vil komme til at kræve mere og mere. Selvfølgelig vil vi stille vores spørgsmål i udval- get og prøve at lytte til de argumenter, der er, men umiddelbart finder vi, det er en lokal opgave, ikke en statsopgave.

Flemming Jensen (KF):

Da mit partis ordfører, fru Gerda Møller, er forhindret i at være til stede, skal jeg på den konservative gruppes vegne knytte et par bemærkninger til det foreliggende lovforslag.

Vi er enige i den betydning, det har, ikke mindst for det lokale samfund, at institutioner som de zoologiske haver eksisterer og kan benyttes af offentligheden i videste om- fang. Det er vel også den tanke, der ligger bagved, at haverne overhovedet får tilskud,

[Flemming Jensen]

men det foreliggende lovforslag rejser nogle problemer, man ikke kommer uden om.

Hvis man nu gik ind i en yderligere statsstøtte end den, der allerede gives, hvad ved vi så reelt om, hvilke konsekvenser det kan få? Har vi nogen viden om de udbygningsplaner, haverne måtte have? Har vi nogen indflydelse på det? Jo, vil man måske sige, det har vi da, for haverne kan ikke lave mere, end de kan skaffe penge til. Man skal nok ikke være alt for sikker på det argument. Uden at jeg på nogen måde ønsker at tro ondt om andre, så har jeg nogle erfaringer, som siger mig, at når man først én gang har sat noget i gang, kan det være ganske svært at holde igen, specielt når det, man har sat i gang, har almen sympati.

I den konservative gruppe er der enighed om, at det er rimeligt at få skabt en vis ligestilling mellem haverne – jeg har lovet at sige: ikke i København, men – på Frederiksberg og i Ålborg. Men det skal ikke skjules, at vi ikke umiddelbart føler det rimeligt, at staten skal have yderligere udgifter generelt til disse haver. Vi vil gerne være med til at overveje, om denne sag ikke primært bør løses af de kommunale enheder, som har den største og den meste direkte glæde af haverne tilstedeværelse.

Vi vil naturligvis drøfte disse problemer videre i udvalget, men har altså på forhånd peget på nogle betænkeligheder.

Ninna Pedersen (FP):

Jeg kan ikke lade være med at starte med en henvendelse til socialdemokratiets ordfører, der så ømtåligt og følelsesmæssigt kommer ind på, at det er børnenes interesser, vi varetager ved at give statstilskud til zoologiske haver. Jeg finder simpelt hen, det er et hyklerisk argument at drage børnene ind i dette forhold.

I 1976 inddrog man en ny post under kulturministeriets regie, nemlig statstilskud til zoologiske haver i Ålborg og København. Tidligere gav man et tilskud hvert år. I 1976 startede man med faste kriterier for bevillinger, nemlig 20 pct. af lønudgiften, som var den største post på driftsbudgettet. Hjælp det så? Tilsyneladende kun i negativ retning, da der nu stilles krav om større tilskud. I mellemtiden er der givet engangstilskud til sanering af gæld. Gælden er trods dette tilskud

steget og vil fortsat være stigende, da besøgsantallet er stagnerende og udgifterne til varme m.m. er stærkt accelererende.

Desuden har man forberedt en generalplan til en omfattende sanering af haven med en enorm udbygning, som kun kan laves, såfremt skatteborgerne betaler. Vi finder ikke, det er rimeligt, at skatteborgerne f.eks. i Odense, der har en zoologisk have uden statstilskud, skal være med til at betale til andre zoologiske haver, fordi de ikke drives som en forretning, hvori der sættes tæring efter næring. Hvad med løveparken i Givskud og parken på Lolland foruden mange andre mindre zoologiske haver? De må klare sig med at formindske udgifterne og lade nyderne betale.

Der er mange, der synes, at Københavns zoologiske have er alt for stor. Man kan næppe komme rundt på en eftermiddag. Derfor forekommer den uoverkommelig for mange. Desuden kan det vel også siges, at placeringen ikke just er ideel, hverken for dyr eller mennesker. Man taler om en turistattraktion, men nytten af disse turistindtægter kommer jo byerne København og Ålborg til gode. Det kan ikke være rimeligt, at staten skal betale hertil.

Skal vi desuden se på, hvad landet har råd til, ja så så det sløjt ud i 1976, og værre er det blevet i 1980. Hvordan vil man kunne få folk til at tro på, at der er sparevilje på Christiansborg, når man nu atter ønsker at lade tilskuddene accelerere? Fra fremskridtspartiets side er vi rede til at sige nej. Vi ønsker at standse statstilskuddet til de to zoologiske haver nu, som vi ønskede det i 1976, da det blev optaget på budgettet. Det er jo millioner af kroner, vi taler om, og der er ingen udsigt til, at likviditeten bliver bedre, tværtimod.

Vi bør slette denne post fra det statslige budget ved at gå mod dette lovforslag som det første skridt på vejen til videre sparevilje.

Ingerlise Koefoed (SF):

Man må sige efter at have hørt fremskridtspartiet, at landets situation må være meget vaklende, når det er nødvendigt at ofre så meget krudt på de få millioner kroner, som man har tænkt sig at give i statstilskud til zoologiske haver. Det er altså ikke de få millioner, der kan redde landets finanser.

[Ingerlise Koefoed]

Fra SFs side er vi meget positivt indstillet over for dette lovforslag. Vi synes, det er vigtigt, at man gør noget for de zoologiske haver, og vi synes også, det er nødvendigt, at man forbedrer haverne, ikke mindst zoologisk have her i København.

Vi er ikke enige i de synspunkter, der er kommet frem fra f. eks. venstres side om, at det kun er en lokal opgave med de zoologiske haver. Vi er tværtimod lidt kede af, at man ikke har tænkt på, at zoologisk have i København besøges af en fantastisk mængde mennesker fra provinsen, og at det ville have været rimeligt at spørge kommunerne ude i landet, om de ikke kunne tænke sig at give et lille tilskud til Københavns zoologiske have.

Da jeg var i zoologisk have sidst, mærkede jeg med glæde, at fodring er blevet forbudt, selv om jeg mindes, hvor glad jeg var som barn for, at jeg selv kunne spise en del af de jordnødder og det brød, som egentlig var beregnet til dyrene. Men jeg bemærkede også med beklagelse alle de reklamer, der efterhånden har holdt deres indtog i zoologisk have. Hvis vi undlader at give offentlig støtte til de zoologiske haver, kan man se for sig, hvordan man efterhånden vil få det, når man går i zoologisk have. Man vil ikke alene møde elefanten Irma, man vil sandsynligvis møde myreslugerne DUC og DONG, støttet af A. P. Møller, man vil møde tigerdyret Shell og måske løveungen BP. Jeg kunne også tænke mig, at de politiske partier ville være interesseret i at få reklame igennem zoologisk have. Jeg kunne f. eks. forestille mig visse politiske partier herinde, f. eks. centrum-demokraterne eller fremskridtspartiet, der med glæde ville sætte deres navn på et skilt til ære for bavieren Burchardt.

Men i øvrigt vil vi gerne tilslutte os lovforslaget.

Janne Normann (RV):

Ganske lammet over de poetiske udfoldelser, som dette lovforslag har givet anledning til, skal jeg nøjes med at sige, at vi anser værdien af de to zoologiske haver for så stor, at vi kan gå ind for en ændring af statstilskuddene og den måde, statstilskuddene gives på. Vi vil gerne se på beløbsstørrelserne, om de nu også er helt rimelige, som de står i bemærkningerne til lovforslaget, men vores hovedsynspunkt er velvilje.

Arne Melchior (CD):

CD har den principielle, aktuelle opfattelse, at tiden er kommet til at sige: »Holdt foran!« Hverken chimpanser eller løver eller papegøjer eller mennesker i dette land kan regne med at få det bedre, rigeligere, lettere i 1980, 1981, 1982, end de/vi har haft det i 1979, 1978, 1977.

Trods dette må vi vel alle erkende, at der kan være tale om enkelte rimelige justeringer, og CD vil ikke afvise, at der her er tale om en sådan. Vi kan derfor tilsige en temmelig velvillig behandling af det beherskede ønske, der her er fremsat fra regeringens side.

Jeg har med interesse lyttet til nogle af partiernes ordførere, som har henvist til andre dyreparker end de af forslaget omhandlede to zoologiske haver. Også disse dyreparker, der er blevet nævnt, finder jeg personlig er dejlige steder; de ville være kedelige at undvære. Ikke desto mindre er den direkte sammenligning med de zoologiske haver ikke helt rimelig. Et land, jeg vil næsten sige en større landsdel, kan simpelt hen ikke undvære en zoologisk have. Jeg har sagt, at jeg ønsker heller ikke at undvære dyreparkerne, men dem kunne man være foruden, om galt skulle være – jeg håber ikke, det skal indtræffe – men en zoologisk have er en simpel undervisningsmæssig og pædagogisk nødvendighed for ethvert land. Vi kan ikke tænke os, at vi skulle opdrage vore børn uden den samme mulighed, som vi selv har haft – med eller uden charterrejsemuligheder – for at se, hvordan en kamel ser ud. Det bør være muligt så at sige på hjemlig grund at få sådan noget konstateret gennem andet end billeder. Derfor må ethvert kultursamfund – selv på et meget lavere stade end det, vi mener at kunne bryste os af at være på – have en klar pligt til at opretholde, om jeg så må sige, det fulde sortiment i en zoologisk have, som er tilgængelig for såvel voksne som børn.

Henvisningen til, at kommunerne skulle bære en større del af ansvaret, synes jeg ikke er brugbar, for som det netop blev sagt, jeg tror, det var af fru Ingerlise Koefoed, som i øvrigt talte om en hr. . . . jeg tror, der blev sagt Burchardt, men jeg ved ikke, om det måske var Buchart, for vi har jo haft et æret medlem her i dette ting ved det navn. Jeg ved ikke, om det var ham, der var tale om,

[Arne Melchior]

men jeg har nok forstået det rigtigt. Jeg tror, det var fru Ingerlise Koefoed, der også sagde noget vældig fornuftigt, nemlig dette, at zoologisk have – det være sig på Frederiksberg, det være sig i Ålborg – givetvis besøges af flere turister og borgere uden for kommunen, hvor haven er placeret, og derfor kan det ikke være rimeligt at lade Frederiksberg og Ålborg bære den fulde byrde ved disse havers tilstedeværelse.

Det er begrundelsen for, at vi finder, at der er rimelighed i at støtte zoologiske haver på linje med andre pædagogiske midler og anden udfoldelse af levende ting, som hører med til almindelsen. Det er sandelig ikke af hensyn til dyrene, for de har det måske bedre andetsteds, det har jeg ikke forstand på, men af hensyn til samfundet, til menneskene, til børnene er vi nødt til at have de haver. Derfor vil vi sikkert kunne støtte. Vi vil opmærksomt følge de oplysninger, der kommer frem under udvalgsarbejdet.

Chr. Christensen (KrF):

Vi har den opfattelse, at de zoologiske haver i økonomisk henseende først og fremmest må påkalde de lokale bevillingsmyndigheders interesse, men vi mener også, at de zoologiske haver, der er nævnt i dette lovforslag, har en betydning, der går ud over den lokale geografiske interesse, og giver tilbud, som i høj grad er til gavn for hele landet.

Med den erfaring, jeg har med hensyn til børn, pædagogik og undervisning i forhold til zoologisk have, vil jeg ikke tage i betænkning netop som begrundelse for dette lovforslag at sige, at netop af hensyn til børnene er det meget væsentligt, at vi kan opretholde disse institutioner.

Vi giver vor fulde tilslutning til lovforslaget.

Ministeren for kulturelle anliggender (Lise Østergaard):

Jeg vil gerne sige tak for den velvillige modtagelse, dette lovforslag har fået. Der er ikke nogen tvivl om, at uden en justering af tilskudsordningen ville vi ikke have nogen zoologisk have i hovedstadsområdet, og da det yderligere forholder sig sådan, at udgiftsniveauet i de haver, det her drejer sig om, må siges at være bragt ned på et minimum, så er der tale om nogle ordninger, som er

simpelt nødvendige for havernes fortsatte eksistens.

De forskellige tekniske problemer ved lovforslaget, der er blevet peget på under debatten, vil naturligvis blive behandlet under udvalgsbehandlingen.

Ninna Pedersen (FP):

Det er et spørgsmål om, hvad man prioriterer højest, om man virkelig har mod til at gå ind i landets økonomiske situation og prioritere den højere, end at børn kan få lov til at se levende dyr i Københavns eller Ålborgs zoologiske have. Der er mange, mange andre muligheder.

Man kan vel nok her i denne sal tale meget godt med om sådan et emne. Man danne derude en selvejende institution for via en bestyrelse at få adgang til den slunkne statskasse. Ja, »panteren« – dette skal være i citationstegn – er på fri fod, og vi vil fra mit partis side gøre vort til at indfange uhyret og stoppe for statstilskud. Vi vil med næb og kløer – for nu at blive i dyreverdenen – indfange den giftslange, der har placeret sugerøret dybt i skatteborgernes lommer for at være parat til at opfange den næste klingende mønt.

Vi går imod statstilskud til disse to zoologiske haver.

Poulsaard (FP):

Mit partis ordfører fru Ninna Pedersen har gjort det glimrende, men jeg synes nok, ministeren trænger til at få et par ord med på vejen. Ministeren fastslår som en kendsgerning – ingen tvivl om den sag –: er der intet tilskud, så er der heller ingen zoologiske haver. Hvor i himlens navn ved ministeren det fra? Der har været zoologiske haver i hundrede år uden noget som helst tilskud, og selvfølgelig vil der også være zoologiske haver de næste hundrede år uden tilskud. Men når først socialdemokratiet får sine fangarme, får sit bureaukrati og det hele ind i zoologiske haver, så skal de nok hurtigt blive lukket.

Det er fantastisk at høre her, at to partier, der også gerne vil fremstå som landets sande redningsmænd – det er kristeligt folkeparti og centrum-demokraterne – siger: nej, for børnenes ve og vel skal vi søreme støtte her. Når vi skal til at sætte menneskepenge på,

[Poulsgaard]

når vi skal til at tage fat på biblioteker, når vi skal til at tage fat på teatertilskud, og hvad vi ellers skal tage fat på for at få landets underskud bragt ned, så vil man vel også skyde børnene foran sig. Så lad da være at snakke om, at I vil spare. Så sig, I vil øge statsens udgifter. Det er reel snak. Lad os være fri for disse pædagogiske indlæg fra hr. Arne Melchior, som altid vil belære os om, hvordan vi skal opføre os herinde. I vil jo ikke spare en krone. Sig det, som det er, til borgerne!

Ingerlise Koefoed (SF):

Jeg vil nok sige, at efter at jeg har hørt fru Ninna Pedersens sidste zoologiske udredning, glæder jeg mig til at komme i zoologisk have – med statsstøtte – næste gang. Så kan det være, jeg kan få lov til at se en giftslange med sugerøret i skatteborgernes lommer; den var god, og det er et meget, meget sjældent dyr. Men det er for øvrigt et dyr, som den borgmester, jeg omtalte før som bavianen, også har omtalt engang, men da var det pædagogerne, der var giftslanger med armene dybt begravede i skatteborgernes lommer. Nu er det altså de stakkels zoologiske haver. Men jeg glæder mig til at møde det dyr, når jeg kommer derud.

Arne Melchior (CD):

Må jeg sige til hr. Poulsgaard, at jeg belærer ingen. Jeg siger herfra min mening, så godt jeg formår; det har jeg både ret og pligt til, og det er det samme, hr. Poulsgaard forsøger. Jeg er klar over, at han får flere stemmer end jeg, så han må åbenbart være bedre til det end jeg; det kan jeg kun med sorg konstatere.

Men når jeg har taget ordet i anden runde, er det for at tilbagevise fremskridtspartiets ordførers manende maleriske beskrivelse af panteren og fremhævelse af besparelserne og derfor altså modstand imod dette forslag. Jeg synes, det er naturligt netop i dag, at der også i folketinget skal være et citat af de udtalelser, som overvismand, professor Zeuthen kom med i går. Jeg tør uden at belære nogen påstå, at professor Zeuthen har lige så meget forstand på økonomi, som både hr. Poulsgaard og fru Ninna Pedersen fra fremskridtspartiet tilsammen. Han har i går helt klart sagt, at besparelser ikke er noget hovedinstrument til løsning af Danmarks økonomi-

ske problemer. Derfor nærmer det sig livsfarligt nonsens at påstå det modsatte, især når det drejer sig om de beløb, der her er tale om. Det har intet med økonomi at gøre, men det er propagandamageri, beregnet for de bageste kartoffelrækker.

Ninna Pedersen (FP):

Ja, nu skal vi glæde os over det danske sprogs mangfoldighed, og vi kan bevæge os langt, langt ud. Men ser vi på en husholdningsøkonomi, har det altid været klog politik, at man ikke brugte flere penge end dem, man har i lommen. Derfor er det nok utopi at sige, at vi ikke skal spare os ud af den økonomiske situation, og det er i og for sig mig ligegyldigt, hvilken professor der står frem og siger det modsatte, for der er noget, der hedder sund fornuft, og det er ikke altid, det findes inden for professorernes rammer.

Chr. Christensen (KrF):

Hr. Poulsgaard drog kristeligt folkepartis vilje til at spare og dermed også mit partis vilje til at være med til at rette op på landets økonomi i tvivl. Jeg vil gerne sige, at kristeligt folkeparti – hvad hr. Poulsgaard udmærket ved – er klar til at gå ind i sparerunden og spareforhandlinger for at rette vor økonomi op, for at vi ad den vej kan blive rigere og ikke fattigere. Men vi kan komme i en situation, hvor en besparelse kan gøre os åndeligt og kulturelt fattigere, og jeg mener, at vi her står ved en af de situationer. Derfor vil jeg advare hr. Poulsgaard imod at drive en politik om besparelser i en retning, hvor vi kan opnå åndelig fattigdom og kulturel fattigdom, for hvis det sker, bliver vi heller aldrig økonomisk rige.

Jeg tror, hr. Poulsgaard kan være enig med mig i, at vi ikke på grund af den midlertidige økonomiske situation må forholde netop vore børn og unge en viden, en oplæring og en udvikling, som de senere kan få hårdt brug for.

(Kort bemærkning).

Poulsgaard (FP):

Lad os da så få en røst fra en syvende kartoffelrække. Til hr. Chr. Christensen vil jeg sige: vi har fået en åndelig og kulturel fattigdom, siden vi begyndte med tilskud til

[Poulsgaard]

kulturen i dette land. Det er jo også det, Ballerups borgmester ganske rigtigt har konstateret. Det, der ryster mig, er, at hr. Chr. Christensen, som anses for et meget hæderligt, sobert og ærligt menneske på alle mulige måder, siger det, han siger, for jeg er ganske sikker på, at når hr. Chr. Christensen står her og siger, at man vil være med i sparebestræbelser, er det ærligt ment.

Jeg konstaterer bare, at man også på alle de andre områder vil kunne skyde børn og de unge og alle mulige andre foran sig. Her har vi en situation, hvor de zoologiske haver har trivedes udmærket godt i mange, mange år uden statstilskud – det er en helt ny foreteelse, der er kommet ind – og det er givet, at de også vil kunne fortsætte. Spørg bare, hvad skolebørnene giver for at komme i zoologisk have, og se, hvad de giver for en is eller en bajer! Der vil også være penge til at betale for en billet.

Nu drager hr. Arne Melchior også professor Zeuthen ind i det her. Ja, Zeuthen sagde også, at vi skulle forkæle erhvervslivet, og det har fremskridtspartiet faktisk sagt hele tiden. Men skal vi følge hr. Arne Melchiors råd, er der ingen problemer i Danmark, så skal vi bare ansætte nogle flere, vi skal bare give nogle flere tilskud, så kører vi derudad. Jeg tror ikke, at professor Zeuthen vil skrive under på den udlægning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Hr. Arne Melchior får ordet for en kort bemærkning. Lovforslaget hedder stadig væk forslag til lov om ændring af lov om statstilskud m.v. til zoologiske haver.

(Kort bemærkning).

Arne Melchior (CD):

Jeg forstår formanden og skal kun ultrakort sige til hr. Poulsgaard, at jeg mener, vi både talmæssigt og værdimæssigt har fremsat lige så mange erhvervspositive og opsparringspositive forslag i dette folketing, som fremskridtspartiet har. Så er det en belyvning af mit parti at hævde, at vi ikke skulle have netop den mening, som professor Zeuthen gav udtryk for i går, nemlig at erhvervslivet skal støttes.

Men jeg har i øvrigt bedt om ordet for at sige til fru Ninna Pedersen, at også hendes sidste økonomiske betragtning var forkert.

Hun sagde, at det har altid været en god regel for en husholdning og en familie ikke at give flere penge ud, end man havde i lommen. Hvis man havde fulgt det, var der ikke blevet opført mange huse i dette land, ej heller det hus, som fru Ninna Pedersen bor i, gætter jeg mig til. Selvfølgelig kan jeg ikke udtale mig om fruens private økonomi, men lad mig så indskrænke mig til at sige, at 99,9 pct. af ejerboliger, fabriksbygninger etc., værdier, der er skabt i dette samfund, ville aldrig være blevet skabt, hvis fru Ninna Pedersen havde ret i sin økonomiske betragtning. Undskyld, hr. formand.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Ja men der er huse i zoologiske haver. Det er jo altså dem, vi skal tale om.

(Kort bemærkning).

Ninna Pedersen (FP):

Hr. Arne Melchior burde have underrettet sig noget bedre om min økonomi, for jeg købte et hus til 13.000 kr., og så sled vi selv i det, til det blev noget bedre. Så vi har i hvert fald sat tæring efter næring, og det er også den almindelige politik blandt de fleste borgere i dette land. Man kan udmærket bygge huse og optage lån, bare man kan betale sine renter og afdrag, bare man ikke lever over evne. Det er også at sætte tæring efter næring.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Anden næstformand (Ninn-Hansen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til kulturudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af:

Forslag til lov om ændring af lov om folkebiblioteker m.v.